

Pirmoji šalyje
saugoma gamtos
teritorija įkurta
1937m.

**ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO DIREKCIJOS
2018 M. VEIKLOS ATASKAITA**

**2019 m.
Aleknonyys**

TURINYS

I. BENDROJI DALIS

1. Bendri duomenys.....	1
1.1. Funkcinio prioriteto ir kraštovaizdžio tvarkymo zonų pasiskirstymas.....	1
1.2. Natura 2000 teritorijos statusas.....	3
1.3. Gamtos paveldo objektai.....	5
1.4. Rūšių ir buveinių įvairovė.....	5
1.5. Žemės naudmenų pasiskirstymas.....	5
1.6. Saugomos teritorijos būklė.....	6
1.7. Duomenys apie nuolatinius gyventojus.....	7
1.8. Žuvinto biosferos rezervato mokslinė konsultacinė taryba.....	7
2. Direkcijos struktūra.....	8
3. Valstybės biudžeto ir kitos gautos lėšos.....	8

II. DIREKCIJOS VEIKLA

4. Teritorijos tvarkymas.....	9
5. Valstybinė saugomų teritorijų kontrolė.....	15
6. Žuvinto biosferos rezervato lankymas.....	16
Suvestinė direkcijos ataskaita.....	17
Direkcijos veiklos sričių detalizavimas.....	20

I. BENDROJI DALIS

1. BENDRI DUOMENYS

Žuvinto biosferos rezervatas yra saugoma teritorija, įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1817 „Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų, Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų plano patvirtinimo“. Nuostatai keisti LR Vyriausybės 2004-09-02 nutarimu Nr. 1113 ir 2016-09-07 nutarimu Nr. 907. Biosferos rezervatas įsteigtas Žuvinto gamtinio rezervato (nuo 1937 m.) ir gretimų draustinių pagrindu.

Žuvinto biosferos rezervatas yra Alytaus apskrities Alytaus (6954 ha) ir Lazdijų (1180 ha) rajonų savivaldybių bei Marijampolės apskrities Marijampolės savivaldybės (10361 ha) teritorijose.

Tarptautinė saugomos teritorijos svarba:

UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ Pasaulinio biosferos rezervatų tinklo sąraše Žuvinto biosferos rezervatas įrašytas nuo 2011-06-29.

Ramsaro konvencijos („Konvencija dėl tarptautinės reikšmės šlapžemių, ypač vandens paukščių buveinių“) teritorijos statusu saugoma Žuvinto pelkė. Ramsaro duomenų bazėje: WI Nr. 3LT004, plotas 7500 ha. Statusas Žuvinto pelkei suteiktas LR Vyriausybės 1993-06-10 potvarkiu Nr. 437p. Lietuvai prisijungus prie Ramsaro konvencijos, įsigaliojo nuo 1993-12-20.

Europos Sąjungos saugomų teritorijų tinklo Natura 2000 teritorija Žuvinto biosferos rezervatas yra pagal dvi direktyvas: Natūralių buveinių ir laukinės augalijos bei gyvūnijos; ir Laukinių paukščių apsaugos. (žr.: 1.2 skyrių).

Galiojantys saugomų teritorijų planavimo dokumentai:

Žuvinto biosferos rezervato Tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-06-23 įsakymu Nr. D1-310.

Žuvinto ežero ir jo pakrantės gamtotvarkos planas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016-10-24 įsakymu Nr. D1-704. *Amalvos pelkės gamtotvarkos planas* patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017-03-30 įsakymu Nr. D1-266. *Žuvinto biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos planas* patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-01-05 įsakymu Nr. D1-1038.

1.1. FUNKCINIO PRIORITETO IR KRAŠTOVAIZDŽIO TVARKYMO ZONŲ PASISKIRSTYMAS

Žuvinto biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonos	Plotas		Pokytis per metus +/- ha
	ha	%	
Konservacinio prioriteto*	9197,4	50	0
Gamtiniai rezervatai:	6122,2	33	0
1. Žuvinto **	5982,8	32	0
2. Buktabalės**	98,1	1	0
3. Liuliškynės**	41,3	0,2	0
Gamtiniai draustiniai:	3075,2	17	0
1. Amalvo botaninis-zoologinis	1478,7	8	0
2. Kiaulyčios botaninis-zoologinis	730,4	4	0
3. Paželsvių botaninis-zoologinis	198,9	1	0
4. Žaltyčio botaninis-zoologinis	410,1	2	0
5. Želsvos botaninis-zoologinis	204,2	1	0
6. Liepakojų botaninis	52,8	0,3	0
Ekologinės apsaugos prioriteto	1902	10	0
Ekosistemų atkūrimo	2198,2	12	0
Ūkinio prioriteto:	5178,2	28	0
Miškų	887	5	0
Žemės ūkio	4291,2	23	0
Iš viso:	18490	100	0

*Konservacinio prioriteto zona patikslinta 2014 m. VSTT kadastro duomenimis. ** Patikslintas geodeziniais matavimais Žuvinto GR plotas. yra 5982,82 ha (žr. sklypų lentelę žemiau), Buktabalės GR - 97,2 ha; Liuliškynės GR - 41,5 ha.

Tikslinė žemės paskirtis/ kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupė	Kraštovaizdžio tvarkymo zona	Plotas	
		(ha)	(%)
Konservacinės tikslinės paskirties žemė		6123,8	33,1
Rezervatiniai miškai, pelkės ir pievos	Absoliučios apsaugos	447,8	2,4
	Griežtos apsaugos	3620,0	19,6
	Reguliuojamos apsaugos	1116,3	6,0
Rezervatiniai vandenys	Griežtos apsaugos	0,2	0,0
	Reguliuojamos apsaugos	937,9	5,1
Kultūros paveldo objektų teritorijos	Reguliuojamos apsaugos	1,6	0,01
Miškų ūkio tikslinės paskirties žemė		4697,1	25,4
Ekosistemų apsaugos miškai	Išsaugančio ūkininkavimo	1773,2	9,6
	Atkuriančio ūkininkavimo	776,1	4,2
Apsauginiai miškai	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	1250,7	6,8
Ūkiniai miškai		897,2	4,9
Žemės ūkio tikslinės paskirties žemė		6922,7	37,4
Ekosistemas saugančios agrarinės teritorijos	Išsaugančio ūkininkavimo	981,7	5,3
	Atkuriančio ūkininkavimo	1420,5	7,7
Apsauginės agrarinės teritorijos	Specializuoto apsauginio ūkininkavimo	2224,0	12,0
Ūkinės agrarinės teritorijos	Tradicinio gamybinio ūkininkavimo	2296,5	12,4
Gyvenamosios tikslinės paskirties žemė		310,0	1,7
Apsauginių teritorijų gyvenvietės ir jų dalys	Sugriežtinto geoekologinio reguliavimo	34,2	0,2
Bendrojo tvarkymo gyvenvietės ir jų dalys	Ekstensyvaus bendrojo tvarkymo	8,9	0,1
	Intensyvaus bendrojo tvarkymo	266,9	1,4
Vandens ūkio tikslinės paskirties žemė		436,1	2,4
Ekosistemų apsaugos vandenys	Išsaugančio ūkininkavimo	432,6	2,34
Bendrojo naudojimo vandenys	Intensyvaus apsauginio ūkininkavimo	3,5	0,02
Iš viso:		18489,7	100,00

Savivaldybių draustiniai Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje*

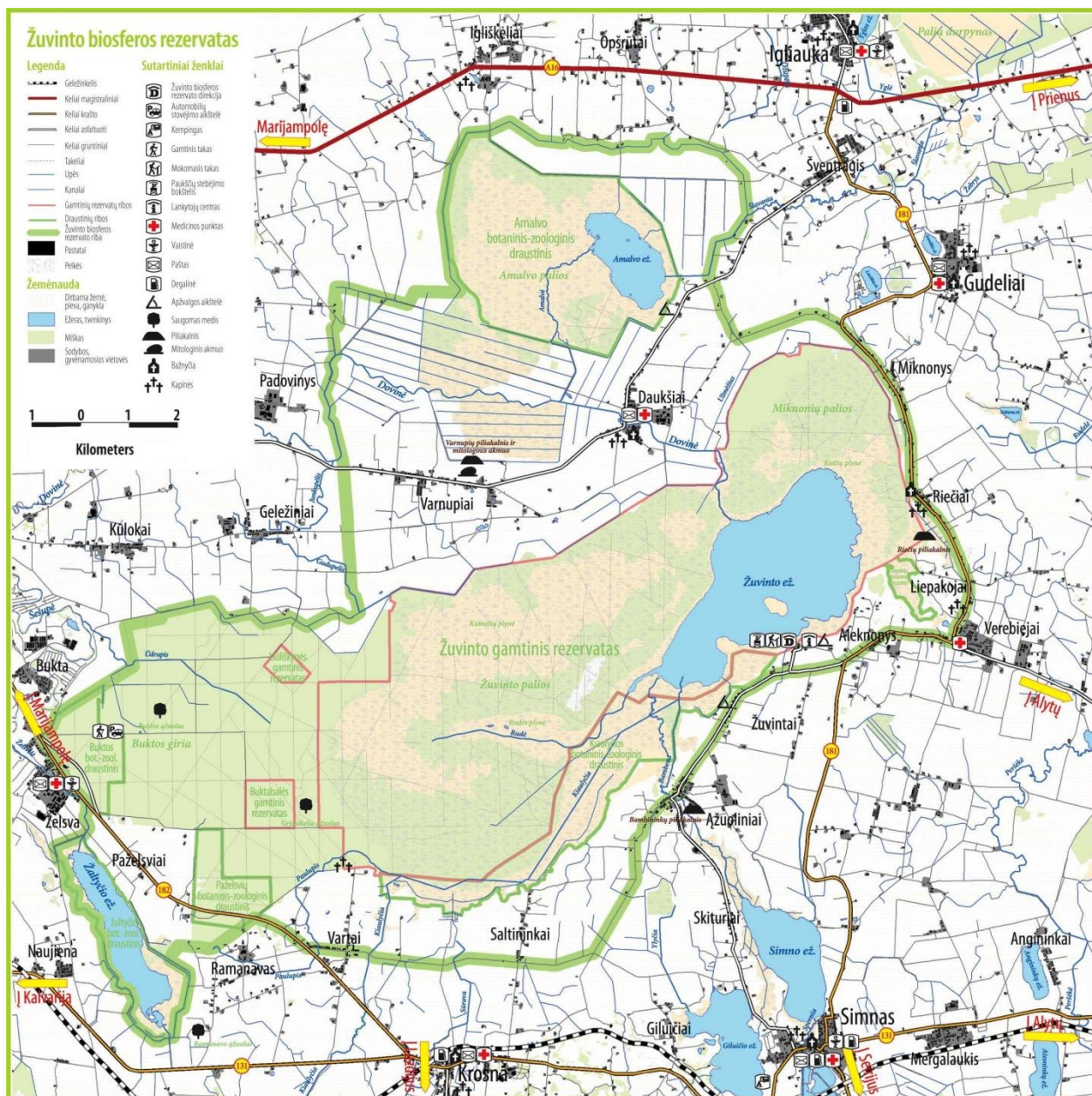
Marijampolės rajono tarybos 1996-08-15 sprendimu Nr. 14-6 dabartinėje Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje įsteigti du botaniniai draustiniai. Įsteigus Žuvinto biosferos rezervatą, jų statusas nepasikeitė. Žuvinto biosferos rezervato zonų ir ribų schemeje šie draustiniai nežymimi.

Eil. Nr.	Pavadinimas	Plotas ha	Įsteigimo metai
1.	Buktos botaninis	371,2	1996
2.	Paželsvių botaninis	387	1996

*Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenys

Žuvinto gamtinio rezervato sklypai

Žemės sklypo kadastro Nr.	Sklypo plotas ,ha	Kadastro vietovė	Sklypo patikėjimo teisė suteikta
3378/0001:1	1777,2600	Žuvintų, Alytaus r. sav.	Žuvinto biosferos rezervato direkcijai, 2015
3378/0002:1	1420,4348		
3378/0003:1	2235,5829		
3375/0003:262	7,4789		
Bambenos upė	0,45		
Dovinės upė	5,31	Želsvelės	Nesuteikta ŽGR dalis
5120/4:50; 5120/5:23	536,3		Nesuteikta ŽGR dalis
Iš viso	5982,8166		Marijampolės MU

1.2. NATURA 2000 TERITORIJOS STATUSAS

Pagal **Natūralių buveinių ir laukinės augalijos bei gyvūnijos direktyvą** (92/43/EEB), Buveinių apsaugai svarbios teritorijos ribos sutampa su Žuvinto biosferos rezervato ribomis, išskyrus žemės ūkio prioriteto funkcinę zoną, esančią šiaurinėje biosferos rezervato dalyje, Daukšių kadastrinėje vietovėje ir atitinka gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (Teritorijos pavadinimas duomenų bazėje: *Žuvinto ežeras ir Buktos miškas*, LTALY0005, 18490 ha). Pakeistos ribos patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-03-04 nutarimu Nr. 192.

Eil. Nr.	Buveinės tipo kodas ir pavadinimas	Plotai pagal sąrašą Europos komisijai, ha	Patikslinti buveinių plotai, ha*
1	3140, Ežerai su menturdumblių bendrijomis	760,0	1234
2	3160, Natūralūs distrofiniai ežerai	0,8	0,8
3	6410, Melvenynai	13,3	6,69
4	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,4	0,36
5	6450, Aliuvinės pievos	56,3	61,88

Eil. Nr.	Buveinės tipo kodas ir pavadinimas	Plotai pagal sąrašą Europos komisijai, ha	Patikslinti buveinių plotai, ha*
6	6510, Šienaujamos mezofitų pievos	7,3	9,62
7	7110, Aktyvios aukštapelkės	1855,0	214,27
8	7120, Degradavusios aukštapelkės	1158,2	1158,61
9	7140, Tarpinės pelkės ir liūnai	375,5	380,68
10	7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	2,7	2,74
11	7230, Šarmingos žemapelkės	59,6	59,6
12	9050, Žolių turtingi eglynai	26,0	26,16
13	9080, Pelkėti lapuočių miškai	575,8	572,37
14	9160, Skroblynai	605,4	657,77
15	91D0, Pelkiniai miškai	2875,2	3600,63
16	91E0, Aliuviniai miškai	860,6	861,68

*Plotai, nurodyti Žuvinto biosferos rezervato tvarkymo plane

Eil. Nr	Buveinių direktyvos rūšys
1	Baltamargė šaškytė
2	Didysis auksinukas
3	Dvilapis purvuolis
4	Mažoji suktenė
5	Žvilgančioji riestūnė
6	Pelkinė uolaskėlė
7	Plačioji dusia
8	Raudonpilvė kūmutė
9	Ūdra

Pagal **Laukinių paukščių apsaugos direktyvą**, paukščių apsaugai svarbios teritorijos - Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės LTALYB003, 14199 ha, paukščių apsaugai svarbios teritorijos ribos sutampa su patvirtintomis Žuvinto biosferos rezervato ribomis, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-08 nutarimu Nr. 399 (2014-03-14 redakcija).

Eil. Nr	Paukščių direktyvos rūšys
1	Didysis baublys (<i>Botaurus stellaris</i>)
2	Nendrinė lingė (<i>Circus aeruginosus</i>)
3	Pievinė lingė (<i>Circus pygargus</i>)
4	Tetervinas (<i>Tetrao tetrix</i>)
5	Griežlė (<i>Crex crex</i>)
6	Švygžda (<i>Porzana porzana</i>)
7	Plovinė vištelė (<i>Porzana parva</i>)
8	Gervė (<i>Grus grus</i>)
9	Tikutis (<i>Tringa glareola</i>)
10	Juodoji žuvėdra (<i>Chlidonias niger</i>)
11	Vidutinis margasis genys (<i>Dendrocopos medius</i>)
12	Baltnugaris genys (<i>Dendrocopos leucotos</i>)
13	Mėlyngurklė (<i>Luscinia svecica</i>)
14	Meldinė nendrinukė (<i>Acrocephalus paludicola</i>)
15	Migruojančių gervių (<i>Grus grus</i>), baltakakčių žąsų (<i>Anser albifrons</i>) ir želmeninių žąsų (<i>Anser fabalis</i>) sankaupti vieta

1.3. GAMTOS PAVELDO OBJEKTAI

Objekto pavadinimas*	Pastabos ir pasiūlymai
Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai: Viso: 2	
1. Buktos ažuolas	<i>nudžiūvęs</i>
2. Grįstakelio ažuolas	<i>Būklė gera</i>
Savivaldybių saugomi gamtos paveldo objektai: Viso: 3	
1. Augalų bendrija (botaninis objektas) Buktos miško 13 kv	<i>Būklė nevertinta</i>
2. Augalų bendrija (botaninis objektas) Buktos miško 57 kv. 14 skl.	<i>Būklė nevertinta</i>
3. Augalų bendrija (botaninis objektas) Buktos miško 67 kv. 7-11 skl.	<i>Būklė nevertinta</i>
Vertybės, kurioms siūloma suteikti gamtos paveldo objekto statusą: Viso: 0	-

1.4. RŪŠIŲ IR BUVEINIŲ ĮVAIROVĖ

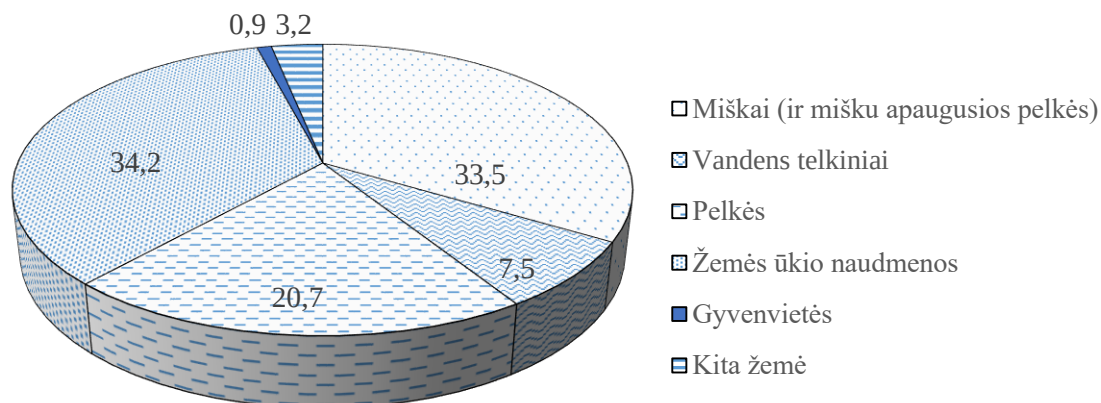
Sisteminė grupė	Bendras rūšių skaičius	Bendras saugomų rūšių skaičius	Iš jų		2017 m. rastų saugomų rūšių sk.***
			LR Saugomos rūšys (iš jų griežtai saugomos)*	EB svarbos rūšys**	
Augalai	987	30	30	2	0
Grybai	292	6	6	0	0
Gyvūnai:	2521	99	97(8)	71	0
Bestuburiai	2200	21	21(1)	4	0
Apskritaziomeniai ir žuvys	21	3	1	3	0
Varliagyviai	11	2	2	1	0
Ropliai	5	1	1 (1)	1	0
Paukščiai	240	66	66 (5)	60	1
Žinduoliai	47	7	7 (1)	2	1
Iš viso:	3798	135	133 (8)	73	1
Europos Bendrijos svarbos buveinių tipų skaičius	16				

* vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003-10-13 įsakymu Nr. 504 ypač saugomos rūšys – vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002-05-02 įsakymu Nr. 223.

** EB svarbos rūšys - ES paukščių direktyvos I priedo rūšys ir ES natūralių buveinių ir laukinės faunos ir floros apsaugos direktyvos II ir IV priedų rūšys;

Naujų rūšių 2018 m. Žuvinto biosferos rezervate neaptikta.

1.5. ŽEMĖS NAUDMENŲ PASISKIRSTYMAS (%)

1.6. SAUGOMOS TERITORIJOS BŪKLĖ

1. Kraštovaizdžio būklė

2018 m. kraštovaizdžio būklė nebuvo atskirai vertinama. Teritorijoje ir Žuvinto ežero baseine naujų veiksmų, esmingai veikiančių biozferos rezervato būklę neregistruota.

2. Saugomų rūšių būklė

Natura 2000 saugomų rūšių populiacijų būklė buvo skirtinga. Lyginant su 2 ankstesniųjų metų apskaitų duomenimis, 2018 m. padidėjo meldinių nendrinukių ir griežlių populiacijos, sumažėjo: didžiojo baublio, tetervino, populiacijos. Apskaitų metu neaptiktos mėlyngurklės ir baltamargės šaškytės. Plačiųjų dusių būklė išlieka stabili.

Rūšis	Apskaitos vnt.	Populiacijos dydis apskaitų metais			Pokytis
		2012 m.	2015 m.	2018 m.	
Didysis baublys	patinų balsai	23	26	19	
Tetervinas	burbuliuojantys patinai	16	26	13	
Mėlyngurklė	poros	2	0	0	
Baltamargė šaškytė	individai, lizdai	5, 6	1,0	0, 0	
Plačioji dusia	individai	4	1	3	
Meldinė nendrinukė	giedantys patinai	1	7	8	
Griežlė	patinų balsai	36	19	24	

3. Invazinių rūšių plitimas. Naujų duomenų apie invazines gyvūnų ar augalų rūšis nesurinkta.

4. Rekreacijos poveikis gamtinio rezervato aplinkai yra labai nežymus, ypač atsižvelgiant į tai, jog Žuvinto gamtiniame rezervate lankytis galima tik su leidimais arba žuklės kortelėmis vietos gyventojams. Šių išduodamų leidimų skaičius rezervate nežymiai didėja Remiantis surinktais duomenimis, galima teigti, jog rekreacinė teritorijos apkrova yra maža ir nekelia pavojaus gamtinei aplinkai. Rekreacijai vietos žmonės naudoja maudykles Žaltyčio, Žuvinto ir Amalvo ežeruose, tačiau jų įtaka yra minimali.

5. Saugomos teritorijos lankymo apkrova 2018 m. netirta. Vadovaujantis Žuvinto biosferos rezervato gamtinių rezervatų lankymo tvarka, 2018 m. rudenį vietos gyventojams išduoti 155 leidimai uogavimui Žuvinto gamtinio rezervato pelkėje. Poledinė žvejyba dėl meteorologinių sąlygų nevyko.

6. Priskirtų valstybinių draustinių būklė

Kodas „Natura 2000“ duomenų bazėje	Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys	Tikrinių sk.	Draustinio būklė
Vidzgirio miškas LTALY0001	9161 Skroblynai, 91E0 Aliuviniai miškai	7	ST pažeidimų nerasta
	Skiauterėtasis tritonas, Raudonpilvė kūmutė, Niūriaspalvis auksavabalis, Plačialapė klumpaitė		
Ažuolų Būdos miškas LTMAR0001	9011 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglėnai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai	1	ST pažeidimų nerasta

Kazlų Rūdos miškas	91E0 Aliuviniai miškai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 91D0 Pelkiniai miškai, 4030 Viržynai; 6450 Aliuvinės pievos, 9050 Žolių turtingi eglėnai	1	ST pažeidimų nerasta
Višakio upės slėnis LTKAZ0004	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450, Aliuvinės pievos, 6510, Šienaujamos mezofitų pievos, 7160, Nekalkingi šaltiniai ir šaltinių uotos pelkės, 9080, Pelkėti lapuočių miškai, 6230, Rūšių turtingi briedgaurynai	1	ST pažeidimų nerasta

1.7 DUOMENYS APIE NUOLATINIUS GYVENTOJUS

	Metai		
	2003	2010	2017
Bendras nuolatinių gyventojų skaičius saugomoje teritorijoje	1860	932	831
Sodybų skaičius	-	362	367

1.8. ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO MOKSLINĖ KONSULTACINĖ TARYBA

Žuvinto biosferos rezervato mokslinė konsultacinė taryba, direktoriaus patariamoji institucija, sudaryta vadovaujantis Žuvinto biosferos rezervato direkcijos nuostatais (18 p) Tarybos reglamentas ir sudėtis patvirtinta Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2016 m liepos 5 d. įsakymu Nr. V-134.

2018 m. įvyko 2 Tarybos posėdžiai, skirti aptarti rengiamą Žuvinto biosferos planavimo schemą

Žuvinto biosferos rezervato mokslinės tarybos sudėtis

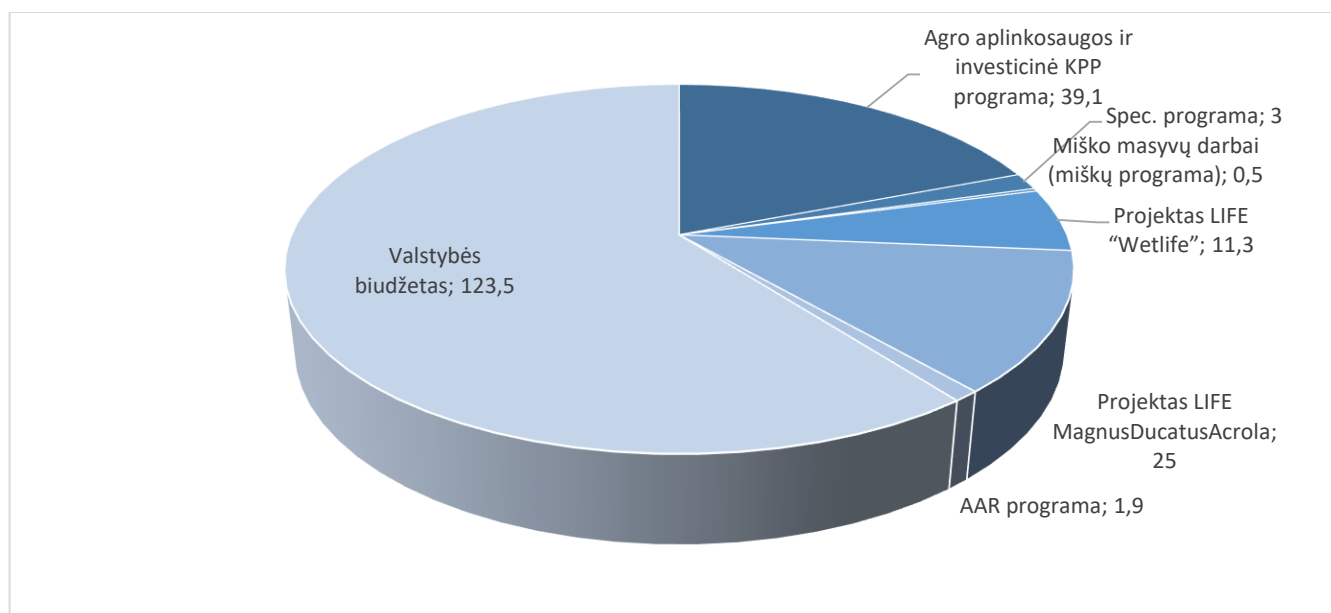
	Vardas Pavardė	Institucija	Atstovaujama sritis
1.	Albertas Stanislovaitis (Tarybos Pirmininkas)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AMrijos	Gamtotvarka, aplinkosauginis švietimas
2.	Dr. Kęstutis Arbačiauskas	Gamtos tyrimų centras Ekologijos institutas	Biologinė įvairovė (bestuburių hidrobiologija)
3.	Dr. Egidijus Bukelskis	VU GMF	Biologinė įvairovė (ichtiologija)
4.	Dr. Mindaugas Dagys	Gamtos tyrimų centras, Ekologijos institutas	Biologinė įvairovė (paukščių ekologija)
5.	Dr. Romas Pakalnis	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos	Kraštovaizdis (pelkių ekosistemos), pasaulinė UNESCO programa „Žmogus ir biosfera“
6.	Dr. Valerijus Rašomavičius	Gamtos tyrimų centras, Botanikos institutas	Biologinė įvairovė (augalija)
7.	Dr. Julius Taminskas	Lietuvos edukologijos universitetas	Kraštovaizdis (pelkių ir ežerų hidrologija)
8.	Argaudas Stoškus	Gamtos paveldo fondas	Kraštovaizdis (šlapynių ekosistemų funkcijos), gamtotvarka
9.	Algirdas Klimavičius	AM Saugomų teritorijų strategijos skyrius	Gamtotvarka

2. DIREKCIJOS STRUKTŪRA

<i>Pareigybė</i>	<i>Etatų sk.</i>	<i>Lygis</i>
Direktorius	1	A
Vyriausiasis specialistas (vykdantis ekologo funkcijas)	1	A
Vyresnysis specialistas (vykdantis administratoriaus funkcijas)	1	B
Vyresnysis specialistas (vykdantis reindžerio funkcijas)	1	B
Specialistas (vykdantis reindžerio funkcijas)	2	B
Specialistas (vykdantis kraštotvarkininko funkcijas)	1	C
Meistras gamtotvarkos veiklai	1**	C
Meistras	0,5	C
Darbininkas - valytojas	1	D
Lankytojų centro prižiūrėtojas	0,5	C
Iš viso	11	

Žuvinto biosferos rezervato direkcijos pareigybių sąrašas patvirtintas 2018-07-02 įsakymu Nr. PI-11-(2.2)

3. VALSTYBĖS BIUDŽETO IR KITOS GAUTOS LĖŠOS (TŪKST. €)

Pav. Žuvinto biosferos rezervato direkcijos 2018 m. biudžeto struktūra

II. DIREKCIJOS VEIKLA

Žuvinto biosferos rezervato direkcijos 2018 m. veiklos prioritetai:

1. Pagerinti sąlygas lankymuisi ir pažinimui įgyvendinus Žuvinto ežero gamtos tako įrengimo ir LC ekspozicijos įrengimo projektus;
2. Plėsti švietėjišką veiklą įgyvendinus Žuvinto BR LC pritaikymo gamtos mokyklai projektą;
3. Pagerinti meldinės nendrinukės apsaugą įgyvendinus įsipareigojimus LIFE projekte LIFE Magni Ducatus Acrola Nr. LIFE15 NAT/LT/001024 „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje“.

Svarbiausi 2018 m. pasiekimai, įvykiai išsaugant gamtos vertybes:

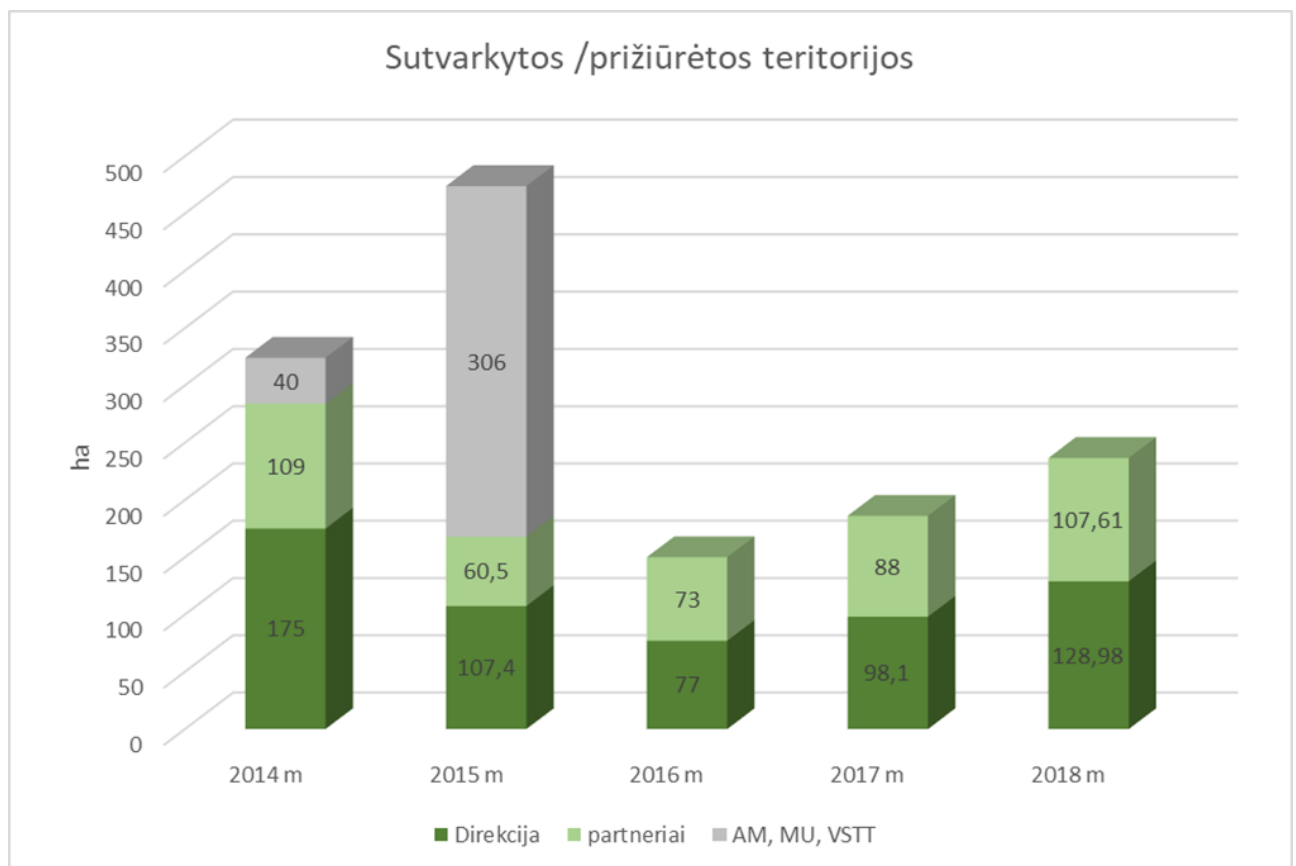
- Sėkmingai vykdomas meldinių nendrinukių buveinių ir eksperimentinis populiacijos atkūrimas;
- Baigiami Amalvo pelkės atkūrimo darbai;
- Pelkių ir natūralių pievų vertybių apsauga įgyvendinama Kaimo plėtros programos pagalba.

4. TERITORIJOS TVARKYMAS

Žuvinto biosferos rezervato teritorija tvarkoma vadovaujantis *Žuvinto biosferos rezervato Tvarkymo planu* bei 3 gamtotvarkos planais.

2018 m. direkcijai panaudos teise perduoti išpirkti 4 žemės sklypai, viso 25 ha ploto Marijampolės sav. Ringovėlės ir Kermušinės k., tokiu būdu, 2018 m. ji valdė iš viso 387 ha plotą sklypų, neįeinančių į Žuvinto gamtinį rezervatą. Dalis jų yra deklaruodami šlapynių arba meldinės nendrinukės svarbių teritorijų tvarkymo veikloms. Natūralios pievos ir ganyklos, taip pat Žuvinto ež. pakrančių pievos, kur skatinamas ganymas, tvarkomos pagal sutartis su vietos ūkininkais. Nendrynų nereguliariam tvarkymui žiemos metu iškertant sudarytos sutartys su specializuota firma „Grenda“.

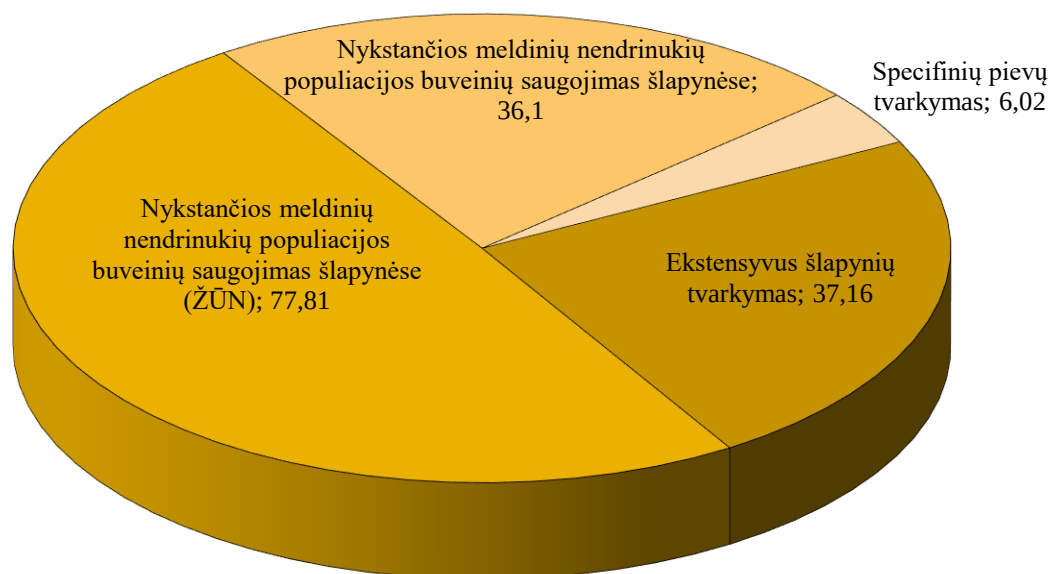
Žuvinto BRD vykdyti gamtotvarkos darbai 2018 m. pateikti lentelėje ir schemeje.

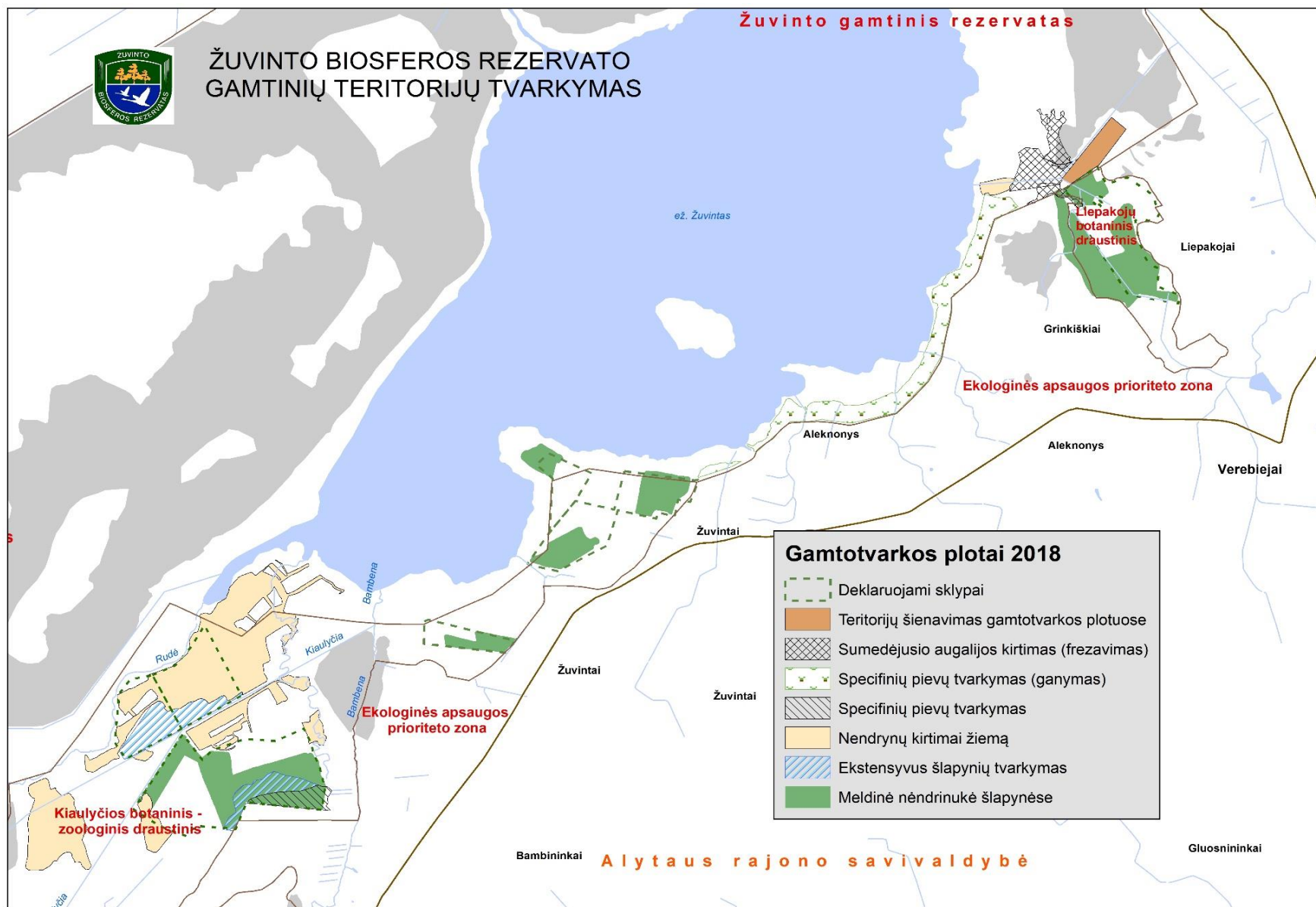
Lentelė. Gamtotvarkos darbai Žuvinto biosferos rezervato direkcijos valdomuose sklypuose

Objekto ar teritorijos pavadinimas	Plotas ha	Finansavimo šaltinis	Atlikti darbai
<i>1. Kiaulyčios BZ draustinyje:</i>			
1.1. Dambavaragio pelkės nendrynai	8	KPP	šlapynių šienavimas
	11	partneriai	nendrių kirtimas žiemą
1.2. Dambavaragio pelkės pievos	4,8	KPP	specifinių pievų tvarkymas
1.3. Dambavaragio pelkė	24	KPP	meldinės nendrinukės buveinių priežiūra
1.4. Bambenos pelkė	4	KPP	meldinės nendrinukės buveinių priežiūra
1.5. Epušės pelkė	16,5	KPP	meldinės nendrinukės ir viksvinių buveinių priežiūra
<i>Žuvinto ež. Gamtotvarkos plano teritorija</i>	0		
5. Ežero pakrantė	20	partneriai	šlapynių ir specifinių pievų priežiūra: ganymas ir šienavimas
	5,7	ES	Sumedėjusios augmenijos kirtimas
	6	partneriai	nendrių kirtimas žiemą
6. Žuvinto ež. Sala	2		pelkių augmenijos kirtimas paukščiams svarbiose buveinėse
7. Žuvinto ež.	19		švendrynų kirtimas
<i>Liepakojų bot. draustinyje:</i>	0		
8. Liepakojų pelkė	38,5	KPP	meldinės nendrinukės buveinių priežiūra
9. Liepakojų pelkė	10	kitos	viksvynų atkūrimas
<i>10. RK augalų rūšių buveinių tvarkymas</i>	2	kitos	siauralapio gencijono buveinių tvarkymas
<i>iš viso:</i>	171,5		

**Žuvinto biosferos rezervato direkcijos KPP deklaruoti vertingų gamtinių teritorijų plotai
2018 m. (156 ha)**

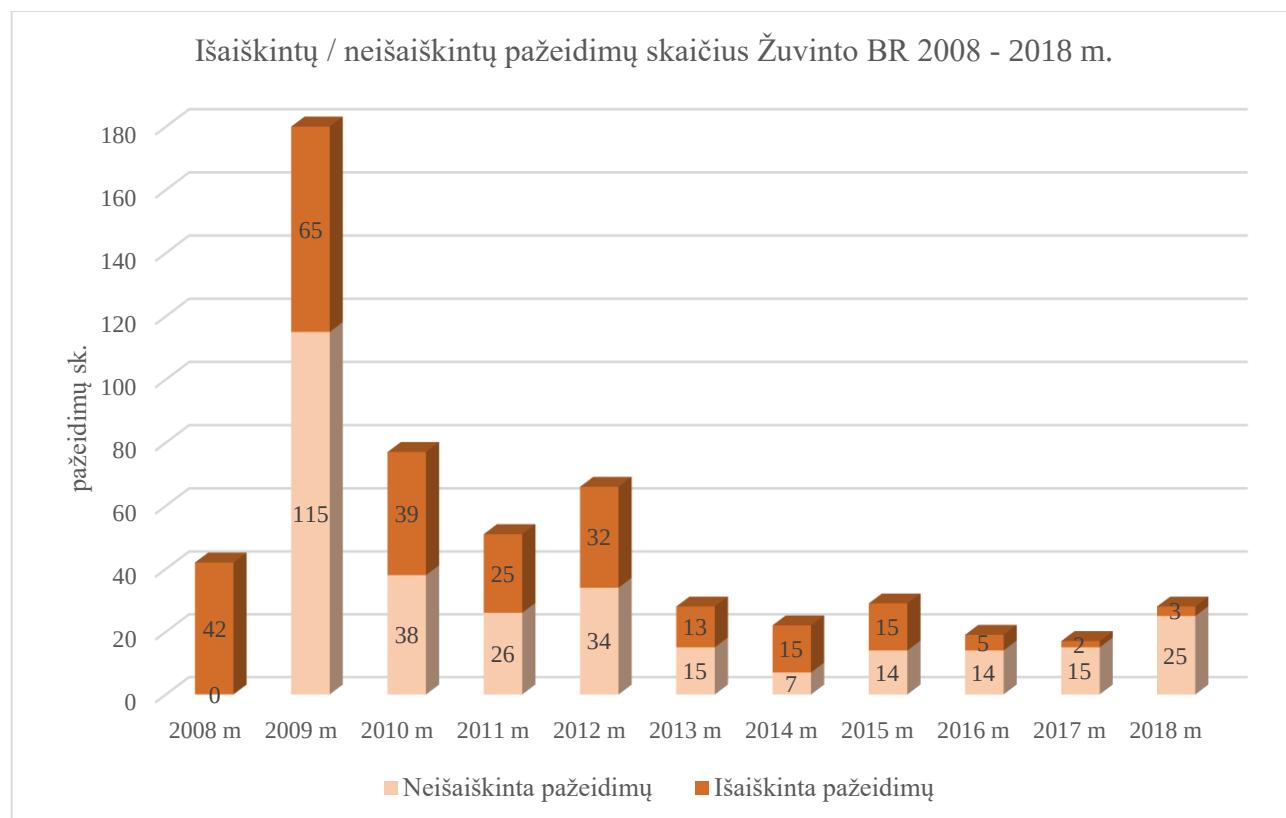

Pav. Žuvinto BR direkcijos valdomų žemės sklypų Natura 2000 teritorijose tvarkymas.

5. VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ KONTROLĖ

Valstybinę saugomų teritorijų kontrolę direkcijoje 2018 m. vykdė vyresn. specialistas (vykdantis reindžerio funkcijas) ir 2 specialistai (vykdantys reindžerio funkcijas). Ankstesnių inspektorių pareigybių atsisakyta įvertinus sumažėjusį kontrolės poreikį ir padidėjusį dėmesį teritorijos tvarkymo veiklai.

Aplinkosauginė rezervato būklė nuosekliai gerėja, pažeidimų nustatoma rečiau. Vykdoma intensyvi prevencinė veikla – atlikti 387 teritorijos patikrinimai. Nustatyti 25 teritorijos pažeidimai, 6 iš jų išaiškinti.

Lentelė. ANK pažeidimų statistika Žuvinto biosferos rezervate 2010 - 2018 m.

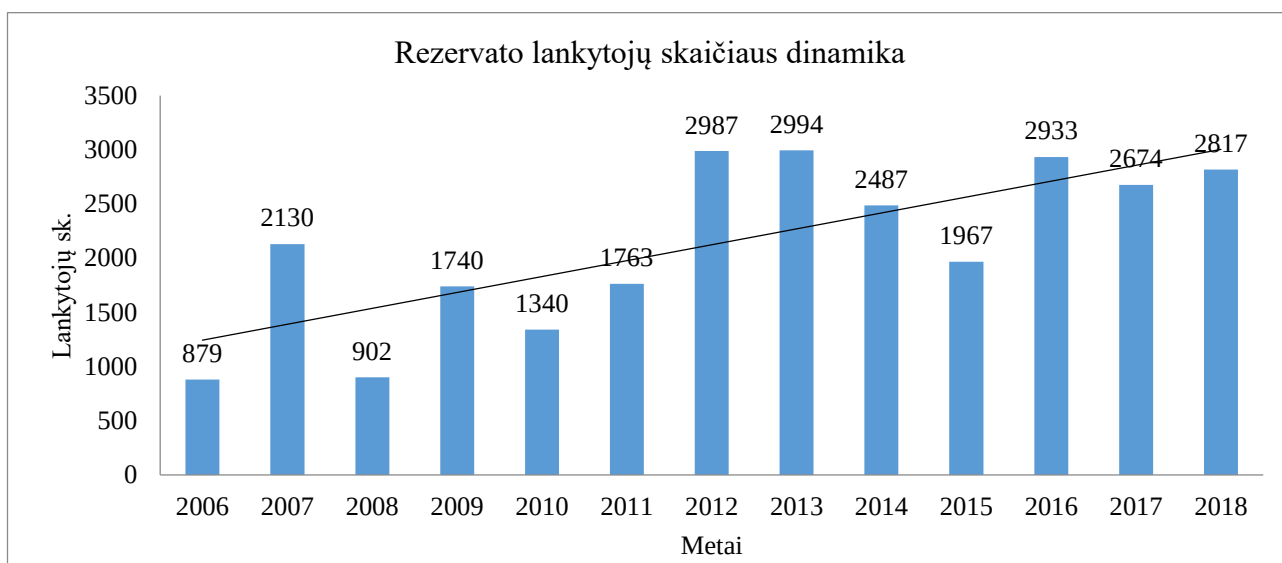
Pažeidimų grupės pagal ANK		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
medžioklės, žūklės taisyklių	Nustatyta	0	3	4	0	18	0	3
	Išaiškinta	0	3	1	0	1	0	3
	Skirta adm. baudų*	0	100	100	0	10	0	0
	Paskirta atlyginti žala*	0	0	545	0	0	0	0
saugomų teritorijų (76 str.7 ir 9 d.)	Nustatyta	66	24	18	27	18	17	22
	Išaiškinta	32	9	14	15	4	2	3
	Skirta adm. baudų*	12190	4450	4100	717	388	30	165
	Paskirta atlyginti žala*	672	0	0	0	0	0	0
Savavalės statybos	Nustatyta	0	1	0	2	0	0	0

6. ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO LANKYMAS

Žuvinto biosferos rezervato lankytojų centre 2018 m. apsilankė 2817 lankytojai, ekspozicija pristatyta 38 ekskursijoms. Žuvinto gamtinio tako lankytojų skaičius nenustatytas, tačiau jis yra didesnis nei lankytojų centre. Žuvinto gamtiniame rezervate pažintinė ekskursija suorganizuota 1 lankytojų grupei.

Žuvinto biosferos rezervato teritorijoje 2018 m. įrengti nauji lankytini objektai: Amalvos paliose gamtinis – pažintinis takas, ilgis 121 m, įrengtas Marijampolės savivaldybės administracijos Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšomis

Apžvalgos platformos paukščių stebėjimui įrengtos Amalvo polderyje ir prie Žaltyčio ež. Interreg V-A Lietuvos – Lenkijos bendradarbiavimo programos“ projekte "Gamtos paveldo panaudojimas ornitologinio turizmo plėtrai Dzūkijoje ir Biebržos slėnyje.

PATVIRTINTA:
Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2019 m. _____ d. įsakymu Nr. V-

ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO DIREKCIJOS 2017 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Nr.	Veiklos sritys	Mato vnt.		Veiklos plano įgyvendinimo rezultatai (įgyvendinta, dalinai įgyvendinta, neįgyvendinta)	Pastabos (įvardinti priežastis, dėl kurių nebuvo pasiekti numatyti rezultatai)
1	2	3	4	5	6
Monitoringas ir taikomieji tyrimai (įskaitant priskirtas teritorijas)					
1.	Kraštovaizdžio monitoringas, tyrimai	stebimų temų sk./spec. sk.: 1/1 taškų sk./spec. sk. 10/1	santykinis koef., 1 santykinis koef. 1		
2.	Gyvosios gamtos monitoringas, tyrimai	stebimų temų sk./spec. sk.: 16/3 taškų sk./spec. sk. 326/3	santykinis koef., 5,3 santykinis koef. 109		
3.	Lankytojų monitoringas, tyrimai	stebimų temų sk./spec. sk., 1/1 taškų sk./spec. sk. 1/1	santykinis koef., 1 santykinis koef. 1		
4.	Kitas monitoringas, tyrimai	stebimų temų sk./spec. sk.: 6/3 taškų sk./spec. sk. 79/3	santykinis koef., 2 santykinis koef. 26,3		
Strateginio planavimo dokumentų rengimas, teritorijų planavimo, statinių projektų, kitų dokumentų nagrinėjimas					
5.	Direkcijos parengtų strateginio planavimo dokumentų skaičius	parengtų dokumentų sk./spec. sk. 1/1	santykinis koef. 1		
6.	Išduotų/neišduotų sąlygų, pritarimų/nepritarimų teritorijų planavimo (bendriesiems, specialiesiems, detaliesiems) dokumentams skaičius	išduotų (neišduotų) sąlygų ir pritarimų (nepritarimų) sk./spec. sk. 5/1	santykinis koef. 5		
7.	Išduotų/neišduotų specialiųjų reikalavimų, pritarimų/ nepritarimų statinių projektams sk.	išduotų (neišduotų) spec. reikalavimų, pritarimų (nepritarimų) sk./spec. sk. 7/1	santykinis koef. 7		

8.	Išnagrinėtų (suderintų/nesuderintų) miškotvarkos projektų, žemės sklypų kadastrinių matavimų bylų, kitų planų sk.	išnagrinėtų (suderintų/nesuderintų) dokumentų sk./spec. sk. 31/1	santykinis koef. 31		
Teritorijų ir objektų tvarkymas, priežiūra bei pritaikymas lankymui (įskaitant priskirtas teritorijas)					
9.	Sutvarkytų/prižiūrėtų teritorijų skaičius ir plotas	teritorijų sk./spec. sk., 9/2 ha/spec. sk. 178/2	santykinis koef. 4,5 santykinis koef. 79		
	Sutvarkytų/prižiūrėtų objektų skaičius	objektų sk./spec. sk. 0/0	santykinis koef. 0		
10.	Įrengtų/prižiūrėtų rekreacinės infrastruktūros teritorijų skaičius ir plotas	teritorijų sk./spec. sk., 0/0 ha/spec. sk.	santykinis koef. 0 santykinis koef.		
	Įrengtų/prižiūrėtų rekreacinės infrastruktūros objektų skaičius	objektų sk./spec. sk. 8/2	santykinis koef. 4		
Prevenција ir teritorijų kontrolė					
11.	Išvykimų (teritorijų/objektų apžiūrų, planinių ir neplaninių patikrinimų, kartu su kitomis institucijomis vykdytų patikrinimų) skaičius	išvykimų sk./spec. sk. 387/3	santykinis koef. 129		
Švietimas ir viešinimas					
12.	Direkcijos veiklą, ST, jos vertybių ir visos ST sistemos viešinimas	veiklų sk./spec. sk. 35/2			
13.	Renginiai visuomenei	renginių sk./dalyvių sk. 5/180			
14.	Pravestų ekspozicijų pristatymų, ekskursijų, žygių, edukacinių programų skaičius	veiklų sk./lankytojų (dalyvių) sk. 5/2817			
Išteklų valdymas					
15.	Gautos lėšos programų vykdymui	gautos lėšos (Eur)/darbuotojų sk. 131837 Eur			
16.	Gautos lėšos iš kitų šaltinių	gautos lėšos (Eur)/darbuotojų sk. 76713 Eur			
17.	Veikla, atlikta ne ST direkcijos darbuotojų jėgomis (savanorių, žmonių ir darbo biržos)	dirbtos val./darbuotojų sk. 0/0	santykinis koef. 0		
Kita veikla					
18.	Parengtų registruotų raštų, įsakymų skaičius	raštų, įsakymų sk./spec. sk. 141/1	santykinis koef. 141		
19.	Įgyvendintų (- amų) tarptautinių ir vietos projektų, kuriuose direkcija dalyvauja kaip pagrindinis vykdytojas, skaičius ir lėšos	projektų sk./Eur 2/22325			

20.	Direkcijos įvykdytų viešųjų pirkimų apimtys	viešieji pirkimai (Eur)/spec.sk. 20992/1	santykinis koef. 20992		
21.	ST direkcijos bendradarbiavimas su institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, kt. įgyvendinant bendras veiklas	partnerių sk.	11		
22.	Mokymai, kuriuose dalyvavo direkcijos darbuotojai	mokymų sk./darbuotojų sk.	6/3		

Žuvinto biosferos rezervato direktorius

A.Pranaitis

2017-12-28

ŽUVINTO BIOSFEROS REZERVATO DIREKCIJOS VEIKLOS SRIČIŲ DETALIZAVIMAS

Nr.	Veiklų pavadinimai	Mato vnt.
1	2	3
Monitoringas ir taikomieji tyrimai (įskaitant priskirtas teritorijas)		
1.	Kraštovaizdžio monitoringas, tyrimai (įvardinti temas, tyrimus):	taškų sk. 10
	Rudės kanalo tvenkimo zonos kraštovaizdžio monitoringas	10
2.	Gyvosios gamtos monitoringas, tyrimai (įvardinti temas, tyrimus):-	taškų sk. 326
	1. Meldinė nendrinukė (VAMP)	5
	2. Švygžda (VAMP)	26
	3. Tikutis (VAMP)	1
	4. Juodoji žuvėdra (VAMP)	4
	5. Griežlė (VAMP)	44
	6. Migruojančių gervių sankaupos (VAMP)	1
	7. Migruojančių žąsų sankaupos (VAMP)	1
	8. Didysis auksinukas (VAMP)	3
	9. Niūriaspalvis auksavabalis (VAMP)	5
	10. Aukštapelkės paukščių gausa	20
	11. Vandens paukščių gausa Žuvinto, Žaltyčio, Amalvo ežeruose (maršrutai 22 / 0,5 km (Žuvinto -10 km, Žaltyčio – 8 km, Amalvo - 4 km)	44
	12. Tilvikinių paukščių (maršrutas 18,5 / 0,5 km)	38
	13. Vandens paukščių lizdų Žuvinto ež. (maršrutas 10 / 0,5 km)	20
	14. Baltųjų gandrų lizdų (58 lizdavietės)	58
	15. Medžiojamųjų žvėrių apskaita (maršrutas 28 / 0,5 km)	56
	16. Siauralapio gencijono populiacijos būklės tyrimai (2 bareliai)	2
3.	Lankytojų monitoringas, tyrimai (įvardinti temas, tyrimus):-	taškų sk. 1
	Lankytojų monitoringas Žuvinto LC	1
4.	Kitas monitoringas, tyrimai (įvardinti temas, tyrimus):	taškų sk. 9
	1. Žuvinto ežero hidrologiniai stebėjimai (stebėjimo postas)	1
	2. Bambenos ir Dovinės upių debito matavimai (3 postai: Bambena – 2, Dovinė - 1)-	3
	3. Amalvo polderio vandens lygio stebėjimai (taškai)	9
	4. Gruntinio vandens lygio stebėjimai meldinės nendrinukės apsaugai svarbiose teritorijose (šulinėliai)	6
	5. Amalvos pelkės vandens lygio stebėjimai (šulinėliai)	59
	6. Meteorologiniai stebėjimai (postas)	1
Strateginio planavimo dokumentų rengimas, teritorijų planavimo, statinių projektų, kitų dokumentų nagrinėjimas		
5.	Direkcijos parengti strateginio planavimo dokumentai (įvardinti):	dokumentų sk. 1
	Žuvinto biosferos rezervato direkcijos 2018 m. veiklos planas	1
	Išduotų/neišduotų sąlygų teritorijų planavimo dokumentams sk:	išduotų/ neišd. sąlygų sk. 5
6.	Bendrojo planavimo dokumentams	1/0
	Specialiojo planavimo dokumentams	2/0
	Detaliojo planavimo dokumentams	2/0
	Pritarta/nepritarta teritorijų planavimo dokumentams skaičius:	pritarimų/nepitarimų sk. 4

	Bendrojo planavimo dokumentams	1/0
	Specialiojo planavimo dokumentas	1/0
	Detaliojo planavimo dokumentams	2/2
7.	Išduotų/neišduotų specialiųjų reikalavimų statinių projektams skaičius	išduotų/ neišduotų spec. reikalavimų sk. 3
		3
	Pritarta/nepritarta statinių projektams skaičius	pritarimų/nepritarimų sk. 2
		2
8.	Išnagrinėtų (suderintų/nesuderintų) miškotvarkos projektų, žemės sklypų kadastrinių matavimų bylų, kitų planų skaičius (įvardinti nagrinėtų dokumentų grupės):-	suderintų/nesuderintų dok. sk. 31
	miškotvarkos projektai	1
	žemės sklypų kadastrinių matavimų bylos	26
	kiti planai	4
Teritorijų ir objektų tvarkymas, priežiūra bei pritaikymas lankymui (įskaitant priskirtas teritorijas)		
9.	Sutvarkytos/priežiūrėtos teritorijos (įvardinti):-	teritorijų sk./ha 9/178
	<i>Kiaulyčios BZ draustinyje:</i>	
	1. Dambavaragio nendrynai (nendrių kirtimas žiemą)*	63
	2. Dambavaragio pelkė (KPP progr. meldinei nendrinukei ir pievoms)	30,5
	3. Bambenos pelkė (KPP progr. meldinei nendrinukei)	3,8
	4. Epušės pelkė (KPP progr. meldinei nendrinukei)	13,4
	<i>Žuvinto GR (Žuvinto ež. gamtotvarkos plano įgyvendinimas) :</i>	
	5. Ežero pakrantė (ganymas ir šienavimas)*	25
	6. Žuvinto ež. Sala (nendrių kirtimas pievos atkūrimui, 3x)	2,1
	7. Žuvinto pakrantė, miško 6 kv.	28
	<i>Liepakojų bot. draustinyje:</i>	
	8. Liepakojų pelkė (KPP progr. meldinei nendrinukei)	12,3
	9. Liepakojų pelkė (KPP investicinė progr. meldinei nendrinukei)	8
10.	Sutvarkyti/priežiūrėti objektai (įvardinti):	objektų sk. 0
	-	0
	Įrengtos/priežiūrėtos rekreacinės infrastruktūros teritorijos (įvardinti):	teritorijų sk./ha 0
	-	0
	Įrengti/priežiūrėti rekreacinės infrastruktūros objektai (įvardinti):	objektų sk. 8
	Žuvinto ež. gamtos takas (remontas)	1
	apžvalgos platformos (priežiūra)	3
	Informaciniai stendai (priežiūra)	5
Prevencija ir teritorijų kontrolė		
11.	Išvykimų (teritorijų/objektų apžiūrų, planinių ir neplaninių patikrinimų kartu su kitomis institucijomis) skaičius:	išvykimų sk. 387
	Planiniai patikrinimai	250
	Neplaniniai patikrinimai	132
	Valstybinių draustinių (Kazlų Rūdos kraštovaizdžio, Višakio Rūdos, Vidzgirio botaniniai) būklės vertinimo patikrinimai	5
	Kiti	0
Švietimas ir viešinimas		
12.	Direkcijos veiklų, ST, jos vertybių ir visos ST sistemos viešinimas:	veiklų sk. 35
	Skaitytos paskaitos/pranešimai	8

	Dalyvauta laidų/duota interviu	14
	Išspausdinta straipsnių/mokslo darbų	12/1
	Išleista leidinių (įvardinti):	0
	Kita (įvardinti):	0
13.	Renginiai visuomenei (įvardinti):	renginių sk./dalyvių sk.5/180
	Jubiliejinė Pelkių diena-	1/30
	Žuvinto rezervato 80-mečio minėjimas (VSTT)	1/52
	Žuvinto rezervato 80-mečio minėjimas	1/58
	Paukščių palydos	1/21
	Žuvinto planavimo schemos pristatymas	1/19
14.	Pravestų ekspozicijų pristatymų, ekskursijų, žygių, edukacinių programų skaičius:	veiklų sk./lankytojų (dalyvių) sk. 5/2817
	Ekspozicijų pristatymai	1/2674
	Ekskursijos	1/38
	Žygiai	2/75
	Edukacinės programos	1/30
Kita veikla		
19.	Įgyvendinti (- ami) tarptautiniai ir vietos projektai, kuriuose direkcija dalyvauja kaip pagrindinis vykdytojas (įvardinti)-	panaudotos lėšos (22325Eur)
	- Projekto LIFE "Wetlife2", (Amalvo ir Kamanų aukštapelkių atstatymas) partneris	
	- Projektas LIFE MagnusDucatus Acrola, partneris	
21.	- Agro aplinkosaugos ir investicinės KPP programos, vykdytojas	
	ST direkcijos bendradarbiavimas su institucijomis, nevyriausybėmis organizacijomis, kt. įgyvendinant bendras veiklas (įvardinti partnerių grupes):	partnerių sk. 11
	- nevyriausybėmis organizacijomis	4
	- savivaldybės	3
	- biudžetinės organizacijos ir VĮ.	4